

Раде Милосављевић, публициста, Јагодина

ИЗ ИСТОРИЈЕ СТАРЕ ЈАГОДИНА ЗНАМЕНИТА ПОРОДИЦА КОЈАДИНОВИЋ

У додатку књиге „Јагодински биографски лексикон“ наведено је име ЈОВАНА КОЈАДИНОВИЋА, који је био „начелник у 20. веку“, трговац и председник школског одбора Занатско-трговачке школе Јагодина 1919-1923. године. (1) О том значајном Јагодинцу, као ни о другим Којадиновићима, нисам имао потребне податке. Средином јула 2006. године примио сам писмо од примаријус мр пх РУЖИЦЕ ДИМКОВИЋ из Београда, најмлађе кћерке СТЕВАНА КОЈАДИНОВИЋА, која ми је, на моју молбу, дала врло занимљиве и драгоцене податке о јагодинској породици КОЈАДИНОВИЋ.

„Пробудили сте ми сећања на моје добре родитеље Зорку и Стевана Којадиновића, трговца у Јагодина, топао родитељски дом са шесторо деце (ја сам најмлађа), на кућу до хотела Палас, коју је мој отац градио 1925. и у којој смо се родили мој брат Момчило и ја. Посебно су ми драге успомене на нашу једину баку Мака-Марију и деда Петра Таушановића. Деда Петар је рано остао удовац. Други пут се оженио рођеном тетком моје маме, Маријом. Бака Марија и деда Петар су је прихватили као своје дете. Живела је у њиховој кући, бринули су о њој и нама, посебно када је тата пет година био у рату. Пружили су нам пуно љубави“ пише Ружица у писму.

Ружица памти „само три куће на главном друму“ Лоћике, родног села свог деде Ранка Којадиновића и баке Смиљане, као и „велики воћњак изнад њих са кладенцем изворске воде“, где је раније био Дом здравља. Са очеве и мајчине стране није упамтила баку и деду, јер су рано умрли.

Према њеним подацима, РАНКО КОЈАДИНОВИЋ и његова супруга Смиљка имали су пет синова и две кћери. Вихов син СВЕТОЗАР КОЈАДИНОВИЋ, наредник Српске војске, погинуо је у Првом светском рату и сахрањен у крипти (3731) гробља Зејтинлик у Солуну. (2)

СТЕВАН Р. КОЈАДИНОВИЋ је рођен у селу Лоћика, општина Рековац, 15. априла 1882. године. (3) У Јагодину је дошао као дечак, после смрти мајке и почео да ради код богатог трговца ИЛИЈЕ МИТРОВИЋА. (4) У Београду је завршио Вишу трговачку школу и запослио се у елитној трговини власника Марића и Ризнића у самом центру. За рад у тој трговини било је потребно знање немачког и француског језика, што је Стеван савладао. Уочи рата 1914. вратио се у Јагодину, где се оженио Зорком, сестричином Марије, друге жене велепоседника Петра Таушановића. (5) Учествовао је у Првом светском рату, за које време је Зорка била код баке Марије и деде Петра. После албанске голготе, Крфа и петогодишњег војевања, враћа се у Јагодину, осамостаљује се, набавља робу из иностранства користећи знање страних језика, укључујући и грчки, који је научио током рата. У центру Јагодина, поред хотела “Палас”, направио је кућу 1925. године; у приземљу су биле просторије

трговине и апотеке Шохај (6), а на спрату станови обеју породица. Мануфактурна радња “Браћа Којадиновић” имала је продавнице намештаја у Крушевцу, Крагујевцу и Нишу. (7) Трговина је пала под стечај 1933. године. Стеван је умро у Јагодини 3. априла 1949. године. (8) Поред Стевана, трговци у Јагодини били су и његова браћа Станоје (брат близанац) и Драгутин Којадиновић.

Ружица Димковић са братом Момчилом

Са супругом Зорком (умрла у Београду 1980) Стеван је имао сина Момчила и пет кћери. (9) Зорка је била активна чланица, једно време и председница Кола српских сестара.

МОМЧИЛО С. КОЈАДИНОВИЋ, пето дете Зорке и Стевана, рођен је у Јагодини 7. фебруара 1927. године, (10) где је завршио гимназију 1946, (11) а затим дипломирао на Архитектонском факултету у Београду 1952. године. Као студент цртао је рекламе за филмове и радио на пројектима са професорима. По препоруци факултета добио је запослење у Грађевинском предузећу “Рад”, у коме је радио 40 година; био је управник градње, главни инжењер оперативе и саветник генералног директора. Градио је више објеката у Београду (Дом синдиката на Тргу Николе Пашића, Савезно извршно веће на Новом Београду, Централни комитет на Новом Београду) и у иностранству (насеље Бор у Чехословачкој, Кувајтске куле итд). (12) Поводом завршетка зграде Савезног извршног већа у Београду добио је Орден рада са златним венцем, о чему је објављена вест у листу “Политика”. (13) Ступио је у брак са др Мирјаном Драгићевић из Пољане, која је лекар, специјалиста медицине рада. (14) Живе у Београду.

Из те фамилије је и ЖИВОТИЈЕ КОЈАДИНОВИЋ, син Драгутина и унук Ранка Којадиновића, ваздухопловни наредник, рођен у селу Лоћика 1912, погинуо код Скопља 8. априла 1941. године. (15)

Ако буде објављено ново издање „Јагодинског биографског лексикона“, у њему би требало допунити податке о Јовану Којадиновићу и уврстити биографије Стевана и Момчила Којадиновића.

1) Раде Милосављевић, *Јагодински биографски лексикон*, Јагодина, 2006, 202. Према подацима др Миланке Петковић – Кошћал, његове унукe која живи у Београду, Јован Којадиновић је умро 1971. године у 97. години, што значи да је рођен 1874. године. Миланкина мајка је 2006. године живела у Београду и имала 94 године.

2) Петар Опачић, *Солунски фронт – Зејтинлик*, Београд, 2004. (треће издање), 182.

3) У Матичној књизи умрлих Јагодина за 1882. годину, редни број 63, не наводи се Лоћика као место рођења. У рубрици “име и презиме родитеља умрлог” наведено је само презиме Којадиновић, а средње слово је М, а не као што треба Р., а у рубрици “име, презиме и презиме брачног друга пре закључења брака...” пише: “Зорка рођ. Којадиновић”, што није тачно.

4) Митровић Илија, син Петра Димитријевића (Јагодина, 1869-Јагодина, 1945), Раде Милосављевић, *Јагодински биографски лексикон*, н. д. 119.

5) Таушановић Петар, син Станка Живковића (Јагодина, 1847-Јагодина, 1934), Раде Милосављевић, *Јагодински биографски лексикон*, н. д. 180-181. Види белешку 3.

- 6) Шохаж(евић) Светислав, син Антонија Шохaja (Јагодина, 1878-Београд, 1964), Раде Милосављевић, *Јагодински биографски лексикон*, н. д. 197.
- 7) Саво Ветнић, *Старе трговине и трговци у Јагодини од 1815. до 1944. године*, Светозарево, 1992, 62, 101.
- 8) Матична књига умрлих, Јагодина, 1949. – види белешку 3.
- 9) Матична књига рођених Треће парохије у Јагодини, стр. 70, р. бр. 65.
- 10) Матична књига рођених Треће парохије у Јагодини, стр. 70, р. бр. 65. Кум му је био Момчило, син Јована Кинцела, посластичара из Јагодине.
- 11) Перо Стојковић, Миодраг Јовановић и Драгољуб Бабић, *Од јагодинске реалнице до Гимназије у Светозареву 1869-1969*, Светозарево, 1969, 159.
- 12) Подаци Ружице Димковић (из писма аутору).
- 13) Политика, 26. јуна 1962.
- 14) Венчање је обављено 23. августа 1959. године у београдској општини Стари град. (Види белешку 11. Подаци о венчању уписани су у Матичну књигу рођених).
- 15) Бошко Живановић, Дамњан Поповић, Миодраг Јовановић и Зоран Марковић, *Поморавље у НОБ и револуцији 1941-1945*, Светозарево, 1987. (друго издање), 96.